

**ДО
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
гр. СОФИЯ**

К О Н Ц Е П Ц И Я

**ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ
НА РАЙОНЕН СЪД ТЪРГОВИЩЕ**

Разработена от

**ПЛАМЕН МИТКОВ ДРАГАНОВ
АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА РАЙОНЕН СЪД ТЪРГОВИЩЕ**

Кандидат за заемане на длъжността

**АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА РАЙОНЕН СЪД ТЪРГОВИЩЕ**

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Увод.....	стр. 2
2. Лична мотивация за заемане на длъжността.....	стр. 2
3. Анализ и оценка на състоянието на състоянието на Районен съд Търговище. Достижения и проблеми в досегашната му дейност.....	стр. 3
3.1. Кадрова обезпеченост.....	стр. 3
3.2. Управление на съда. Организация на административната и съдебната дейност.....	стр. 5
3.3. Правораздавателна дейност.....	стр. 8
3.4. Сграден фонд и техническа обезпеченост. Информационни технологии.....	стр. 14
4. Набелязване на цели за развитието на Районен съд Търговище и мерки за постигането им.....	стр. 16
5. Заключение.....	стр. 19

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Предоставям на вниманието ВИ Концепцията си за стратегическо управление на Районен съд Търговище, разработена на основание чл. 194б, ал. 1, т. 2 от Закона за съдебната власт, в качеството ми на кандидат за заемане на длъжността Административен ръководител – Председател на Районен съд Търговище.

Изложението следва структурата, предложена в чл. 4, ал. 2, т. 7 от Правилата за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт, и в него давам обобщен анализ и оценка на досегашното състояние и дейност на Районен съд Търговище, като съм развил и своите виждания, цели и приоритети за управление на съда, които ще следвам като Административен ръководител, ако ми гласувате такова доверие. Основните ми цели ще бъдат преди всичко гарантиране на върховенството на закона, достигане на европейски стандарти за независимост, ефективност, постигане на още по – бързо и качествено правосъдие, прозрачност и отчетност, като ще се стремя към взаимодействие с останалите органи на съдебната система, държавните институции, организации и лица, както и провеждане на адекватна медийна политика, способстваща за постигане на по – висока степен на обществено доверие в правораздавателната система.

1. Лична мотивация за заемане на длъжността.

Кандидатирам се за длъжността Административен ръководител – Председател на Районен съд гр. Търговище с ясното съзнание за задълженията и отговорностите, произтичащи от нея. Досегашния ми опит като административен ръководител, както и цялостната ми дейност в съдебната система, ми дават основание да смятам, че притежавам необходимите знания, административни умения, воля и енергия да се справя с тези задължения и отговорности, и да спомогна за развитието и утвърждаването на съда като солидна и вдъхваща доверие в гражданите институция. Смея да твърдя, че познавам детайлно както организацията и управлението на съда, така и дейността на съдиите и съдебните служители, които работят в него. След стъпването ми в длъжност през 2009 година под мое ръководство и с личното ми участие са разработени всички правила, касаещи организацията на работата в съда, като се започне от определяне на съдиите, разглеждащи граждански и наказателни дела, графици за дежурства, разпределение на делата на случаен признак, публикуване на съдебните актове, организацията и функциите на отделните служби, и се стигне до изработване на цялостната система за финансово управление и контрол в съда. За постигнатите много добри

резултати по отношение на бързина, качество на съдебните актове и обслужване на гражданите в съответствие със съвременните стандарти, красноречиво говорят както извършените проверки от Окръжен съд Търговище и Инспектората към ВСС, така и проведеното гражданско наблюдение в рамките на проект „Правосъдие близо до хората“. Разбира се тези резултати са плод на усилията и дейността на всички съдии и служители в Районен съд Търговище. В тази връзка искам да подчертая, че в съда има създадени и отлични колегиални отношения между съдиите и съдебните служители, почиващи на взаимно уважение, доверие и толерантност. Смяя да твърдя, че се ползвам с авторитет сред колегите и съдебните служители, и имам тяхната подкрепа за настоящата си кандидатура. Смятам това за допълнителна гаранция за постигане на целите, които си поставям при евентуален втори мандат като Административен ръководител.

3. Анализ и оценка на състоянието на състоянието на Районен съд Търговище. Достижения и проблеми в досегашната му дейност.

3.1. Кадрова обезпеченост

Към настоящия момент в Районен съд Търговище по щат има девет районни съдии, като всички щатни бройки са запълнени.

Със Заповед № 1690/11.09.2012 г. на Председателя на ВКС, считано от 01.10.2012 г., съдия Розалина Ботева е командирована безсрочно в Районен съд гр. София, а по нейна молба и с Решение на ВСС от 13.03.2014 г., считано от 10.04.2014 г., по реда на чл. 194 от ЗСВ е съкратена една щатна длъжност съдия в Районен съд Търговище, като е разкрита такава в Районен съд София.

Със Заповед № 345/25.09.2013 г. на Председателя на Апелативен съд Варна, считано от 01.10.2013 г., съдия Христина Сярова е командирована безсрочно в Районен съд гр. Варна, като от 27.09.2013 г. същата е изключена от програмата за разпределение на дела.

От този момент съдът работи реално с осем магистрати, като при наблюдаваната тенденция за намаляване на постъплението на дела през последните години, не се отразява чувствително на действителната натовареност, която е по – висока от тази по щат.

Всички съдии са с дългогодишен стаж и опит, имат отлична юридическа подготовка и стремеж към усъвършенстване, изразяващ се в активно участие в организирани от НИП, Апелативен съд Варна и други институции обучения и семинари.

Районен съд гр. Търговище има по – ниска от средната за страната натовареност. Съобразявайки значително по – голямата натовареност на някои съдилища в страната, считам, че е уместно щатът на Районен съд гр. Търговище да бъде намален с още една щатна бройка за съдия, което е от компетенциите на ВСС. По – голямо намаляване на щата за районни съдии обаче намирам, че ще се отрази негативно върху бързината на съдопроизводството и качеството на постановените съдебни актове.

В двете служби към Районен съд Търговище - Държавно съдебно изпълнение и Съдии по вписванията, по щат и действително са заети два броя държавни съдебни изпълнители и два броя съдии по вписванията, като считам, че и двете служби са максимално обезпечени.

До първото шестмесечие на 2013 година съдебната администрация при Търговишки районен съд работи по щат утвърден от ВСС - 27 /двадесет и седем/ съдебни служители, от които 1/една/ свободна щатна бройка за съдебен служител за длъжността „съдебен секретар”. Във връзка с предложение на Комисия „Съдебна администрация” на ВСС за оптимизиране на щатни длъжности за съдебни служители в органите на съдебната власт, с Протокол № 31/25.07.2013 година ВСС намали щатната численост на Районен съд Търговище с една щатна бройка за съдебен служител. Всичките 26 /двадесет и шест/ съдебни служители са назначени на постоянни трудови договори. Няма незаети щатни бройки.

Длъжностите на които са назначени съдебните служители са съобразени с Указанията за прилагане на класификатора на длъжностите в администрацията на основание чл.341 от ЗСВ, утвърдени с Решение на ВСС по протокол № 7/16.02.2012 година.

Служителите са разпределени по служби както следва: Административен секретар, Главен счетоводител, Системен администратор, Съдебен секретар - 11 служители; Съдебен деловодител - 8 служители; Призовкар; Домакин; Чистач. В изпълнение на приетия нов Правилник за администрацията на съдилищата /обнародван ДВ № 8/28.01.2014 г./ със Заповед № 75/09.04.2014 г. на Председателя в щатното разписание на Районен съд Търговище длъжността „Съдебен администратор” бе трансформирана в длъжност „Главен специалист – човешки ресурси, той и служител по сигурността на информацията”.

В служба „Регистратура” работи основно един служител. При негово отсъствие или при по – голяма натовареност същият е подпомаган от служители на служба „Деловодство”.

В служба „Деловодство” на Районен съд Търговище работят пет съдебни деловодители, които обслужват гражданските и наказателни съдебни състави. Обслужването на граждани и адвокати в служба „Деловодство” за извършване на справки по делата е бързо и компетентно. Справките се правят от дежурен деловодител съгласно предварително изготвен график.

Съдебните секретари, които обслужват граждански и наказателни състави са осем. От месец октомври 2013 година съдебните секретари съответстват на броя на съдиите, което прави допустима работата в екип, като всеки един съдебен секретар работи с определен съдия. Това води до повишаване както на обема на свършената работа от една страна, така и до увеличаване рутината на секретарите, което способства за по-експедитивна работа.

В служба „Архив” през годината работят две служителки, които поемат цялото производство по свършени дела и извършват всички видове справки по предадените от „Деловодството” дела, книги и документи. Извършва се преглед

и унищожаване на делата с изтекъл срок на съхранение в съответствие с нормативната уредба.

Съгласно утвърдения щат на Районен съд Търговище към настоящия момент съотношението съдебни служители : съдии /в т. ч. ДСИ и съдии по вписванията/ е 1:2.00, а съотношението съдебни служители : магистрати е 1:2.88. Тези съотношения са към средното за страната и обезпечават нормалната работа на съда.

Районен съд Търговище разполага по щат с един призовкар и един чистач, като необходимостта от такива служители не е отпаднала и към настоящия момент. Предвид по – ниската натовареност на съда, намаления щат за съдии и ограничения бюджет като цяло на ВСС, такива искания към настоящия момент не са правени.

Още от встъпването ми в длъжност като Председател се стремя да поощрявам и насърчавам съдебните служители към участие в различни форми на обучения и семинари. Тези усилия дават своите резултати, като се забелязва тенденция за ежегодно увеличаване броя на служителите, участващи в семинарите, организирани от НИП. Съвместно с НИП и „Информационно обслужване” АД Варна бяха проведени на местно ниво обучения по защита на класифицираната информация и работа с ПП САС „Съдебно деловодство”. Съвместно с Регионалната секция при съда към Национално сдружение на съдебните служители през 2013 г. бе проведено и регионално обучение на тема „Административно обслужване на граждани”. Почти всички служители са обучени да изпълняват и задълженията на други служби с цел взаимозаменяемост, което е от особено значение за нормалното функциониране на съда в периодите на съдебна ваканция. Ежегодно се изготвят работни планове от служителите и план за обучение на съдебните служители, които се изпълняват.

Въпреки постигнатите добри резултати по отношение подобряване квалификацията и компетентността на съдебните служители считам, че усилията в тази насока следва да продължат. Следва да се наблегне на обучението за работа с все по - навлизащите информационни технологии, като това се превърне в един непрекъснат процес. Предвиждам въвеждане на индивидуални учебителни планове на всеки служител, съобразени със спецификата на работата и конкретните нужди.

3.2. Управление на съда. Организация на административната и съдебната дейност.

В Районен съд Търговище е въведена Система за финансово управление и контрол (СФУК) в изпълнение на Закона за финансово управление и контрол, която периодично се актуализира във връзка с промените в нормативната уредба. Вътрешния контрол е един непрекъснат процес, който е интегриран в цялостната дейност на съда.

Прилага се утвърдена счетоводна политика, която осигурява точна и ясна информация, необходима за вземане на управленски решения при

разпределението и разходването на бюджетните средства, и дава възможност за икономически анализ и оценка на риска при изпълнение на бюджета. Създадени са предпоставки за добро финансово управление на предоставените бюджетни средства. Същите се разходват икономично и законосъобразно. В съда се прилага строга финансова дисциплина и управленска отговорност за ефективно и ефикасно изразходване на публичните средства. За ограничаване на разходите са предприети всички действия, регламентирането на които се осъществява чрез издаване на вътрешни правила и заповеди, съгласно които са определени длъжностните лица, съблюдаващи икономичното и законосъобразно разходване на средства.

Съгласно новия Правилник за администрацията в съдилищата в Районен съд е създаден електронен регистър на изпълните листове, издадени за присъдени суми в полза на съдебната власт.

С вътрешни правила са утвърдени антикорупционни процедури, установяващи реда за работа със сигнали за корупция, злоупотреба с власт, лошо управление на държавно имущество и други.

В съда бе изградена „Регистратура за класифицирана информация“, която работи по утвърдени вътрешни правила, съобразени с изискванията на Закона за защита на класифицираната информация и Правилника по прилагането му.

Дейността на всички служби се осъществява съгласно утвърдени Вътрешни правила, които са неразделна част от Системата за финансово управление и контрол.

В изпълнение на решение на Комисия „Бюджет и финанси“ на ВСС във връзка с изпълнение на чл. 4, ал. 1 от Закона за ограничаване плащанията в брой в служба „Регистратура“ на Районен съд Търговище са монтирани ПОС – терминални устройства, с което на гражданите и адвокатите е осигурена възможност за заплащане на държавни такси и разноски без да се удържат такси за обработка на плащанията.

Съдът поддържа актуален сайт, на който ежедневно се извежда информация за дейността му и незабавно се публикуват постановените съдебни актове при спазване на правилата на Закона за защита на личните данни. Страницата съдържа информация за съдебния район, структурата, съдебни заседатели, вещи лица, график на открити съдебни заседания, вътрешни правилата и инструкциите за работа на съда, отчетите за дейността му. Сайтът предоставя пълна информация за контакти със службите, електронния адрес на съда, номерата на банковите сметки, тарифи и образци от документи.

Всички постъпващи в Районен съд гр. Търговище дела – наказателни и граждански, се разпределят изключително на принципа на случайния избор чрез програмата „Law choice“. Със Заповед са регламентирани движението на книгата, по които се образуват граждански и наказателни дела, поредността на разпределящите съдии, процентите на натовареност на отделните магистрати, определени са графици за открити съдебни заседания и графици за дежурства. Утвърдени са Вътрешни правила за случайно разпределение на делата. При изготвянето им съм се стремил да бъдат гарантирани както

пълноценното и стриктно разпределение на делата на принципа на случайния подбор съобразно поредността на постъпването им, така и повишаване ефективността на работата и спазване на процесуалните срокове за разглеждането и решаването им. Книжата, по които се образуват дела, се предават от съдебен деловодител „Регистратура“ веднага след регистрирането им на разпределящия съдия. Гражданските дела се разпределят от Председателя на съда, а в негово отсъствие в поредността, определена със Заповед № 247/30.06.2011 г. Наказателните дела се разпределят от Зам. Председателя, а в негово отсъствие в поредност, определена със същата заповед. След получаване на съответните книжа разпределящия съдия извършва проверка за наличието на процесуалните изисквания по внесените книжа, образува определеното по вид дело и определя конкретен съдия – докладчик, като се спазва без изключение принципа на случайния подбор чрез компютърната програма, цитирана по – горе. За извършеното разпределение се изготвят два протокола, като единия се прилага по делото, а другия се съхранява в изрично предвиден за това дневник.

Постъпилите молби и искания от гражданско – правен и наказателно – правен характер, налагащи произнасяне в деня на постъпването им, се разпределят между съдиите съобразно изготвени ежемесечни графици за наказателни и граждански дежурства, които са съобразени с ползването на отпуск и други причини, налагащи отсъствие на съдиите. Делата, разпределяни по дежурство също се образуват чрез компютърната програма „Law choice“, като се изготвят и протоколи за разпределението им.

Дежурните наказателни съдии подписват също и свидетелствата за съдимост и справките за съдимост, като извършват и необходимите отбелязвания, съгласно Наредба № 8/26.02.2008 г. за функциите и организацията на бюро съдимост.

Въз основа на Заповед № 450/20.11.2009 г. на Председателя се изготвя ежемесечна справка за делата, които са без насрочване и без движение, както и на спрените на законово основание дела. Констатираните такива се докладват на Председателя, както и на съответния съдия – докладчик за разпореждане по хода им.

Съобразно Заповед № 154/03.05.2010 г. на председателя се извършва ежемесечна проверка и се изготвя справка за делата, по които актовете са изготвени и предадени след законния им срок. Със същата заповед се извършва ежемесечна проверка и се изготвя справка за броя на отложените дела и причините за отлагането им, като се следи за стриктното спазване на изискванията на чл. 18, ал. 2 Наредбата за медицинската експертиза на работоспособността по отношение на всички участници в производството, включително и свидетелите.

През 2014 г. бе въведен електронен регистър на отводите и самоотводите в Районен съд Търговище, като основната цел е по – голяма прозрачност при разпределение на делата и контрол върху постановените отводи.

3.3. Правораздавателна дейност

В Районен съд Търговище, предвид щатната численост и общия брой дела за разглеждане, не са изрично обособени отделения по смисъла на чл. 77, ал. 2 от ЗСВ. Със Заповед на Председателя са определени съдиите, които разглеждат наказателни и граждански дела и тяхната натовареност, като към настоящия момент четири съдии разглеждат наказателни дела, и четири - граждански дела.

През 2013 година в Районен съд Търговище са постъпили за разглеждане общо 2589 дела. От тях – 1744 граждански и 845 наказателни. В процентно съотношение гражданските дела съставляват 67% от постъпилите дела срещу 33% за наказателните. За сравнение през 2012 година са постъпили общо 3 019 дела, като от тях 2 052 граждански и 967 наказателни. През 2011 година са постъпили общо 3 241 дела, от тях 2 359 граждански и 882 наказателни. През 2010 година са постъпили общо 3 425 дела, като от тях 2 469 граждански и 956 наказателни.

Като цяло е очевидна тенденцията за намаляване през последните години както на граждански, така и на наказателни дела.

Срочност и бързина на разглеждане на делата.

През 2013 година от общия брой дела за разглеждане са били свършени 2608 дела. От тях – 1740 граждански /89.9 %/ и 868 наказателни /96.2%/ . С произнасяне на акт по същество са приключили общо 2110 дела, а 498 са били прекратени по различни причини. За 2012 година от общия брой дела за разглеждане са били свършени 3025 дела. От тях – 2081 граждански /91.5 %/ и 944 наказателни /94.3%/ . С произнасяне на акт по същество са приключили общо 2573 дела, а 452 са били прекратени по различни причини. За 2011 година от общия брой дела за разглеждане са били свършени 3227 дела. От тях – 2343 граждански /91.3 %/ и 884 наказателни /96.2%/ . С произнасяне на акт по същество са приключили общо 2720 дела, а 507 са били прекратени по различни причини. За 2010 година от общия брой дела за разглеждане са били свършени 3417 дела. От тях – 2367 граждански /88.7 %/ и 954 наказателни /96.4%/ . С произнасяне на акт по същество са приключили общо 2915 дела, а 502 са били прекратени по различни причини. За 2009 година общо свършени дела – 2661. От тях – 1711 граждански и 950 наказателни.

Съотношението между общо свършените 2608 дела и всичко 2839 дела за разглеждане за 2013 година е почти 92%. За сравнение това съотношение за 2012 г. е 92.4%, за 2011 г. е 92.7 % и за 2010 година е 93.3%. Или през изминалите четири години традиционно се запазва високия процент над 92 на свършените дела спрямо такива за разглеждане.

От всички свършени за 2013 г. дела в тримесечен срок са приключили общо 2486 дела, или това са повече от 95% от свършените дела. За предходните 2012 г., 2011 г. и 2010 г. това съотношение е било 97%, а за 2009 г. е 95%. Макар и леко занижен, този показател продължава да е много над средния за страната, и красноречиво говори за усилията и работата на съдиите в Районен съд Търговище по отношение на срочност на разглеждане на делата.

От всички свършени 1740 граждански дела за 2013 г. в тримесечен срок са решени 1634 дела, което представлява 94% от свършените дела. За предходните години от сравнителния период това съотношение е било 96%.

Наказателните дела, решени в рамките на три месеца за 2013 година са 98.16 % от свършените дела, като за предходни години това съотношение е било за 2012 година – 98.83 %, за 2011 година – 98.64 % и за 2010 година - 98.32%.

Като се има предвид, че делата се отлагат по действително обективни причини на страните или от необходимостта за изслушване на допълнителни и повторни експертизи по дела с фактическа и правна сложност, може да се направи извода, че е достигнат възможния предел за бързина както по отношение общо свършени дела от такива за разглеждане, така и по отношение на приключили в тримесечен срок дела.

Съдебните актове се изготвят в законоустановените срокове, като в много от случаите решенията се постановяват много по – рано от едномесечния срок. Изключително редки за целия пет годишен срок са случаите на неспазване на срок на изготвяне на съдебните актове.

Качество на съдебните актове.

От преминалите инстанционен контрол през 2013 г. решения по граждански дела 67 от тях са потвърдени изцяло /60%/ , 7 решения са отменени изцяло /6%/ , поради нарушения на материалния или процесуалния закон, 3 решения са отменени изцяло по обективни причини /под 3%/ - представяне на нови доказателства пред въззивната инстанция, 27 решения /24%/ са отменени частично поради нарушения на материалния или процесуалния закон и 6 решения или над 5% са отменени частично поради невиновно поведение на съда – представяне на нови доказателства пред въззивната инстанция и едно поради постигане на спогодба.

През 2012 г. от върналите се 127 броя, 74 от тях са потвърдени изцяло /63%/ , 10 решения са отменени изцяло /8%/ , поради нарушения на материалния или процесуалния закон, 4 решения са отменени изцяло по обективни причини /3%/ - представяне на нови доказателства пред въззивната инстанция, оттегляне, отказ от ИМ или спогодба пред въззивна инстанция, 23 решения /20%/ са отменени частично поради нарушения на материалния или процесуалния закон и 6 решения или 5% са отменени частично поради невиновно поведение на съда – представяне на нови доказателства пред въззивната инстанция.

През 2011 г. от върналите се 127 броя, 62 от тях са потвърдени изцяло /49%/ , 20 решения са отменени изцяло /16%/ поради нарушения на материалния или процесуалния закон, 5 решения са отменени изцяло по обективни причини /4%/ /представяне на нови доказателства пред въззивната инстанция/, 30 решения /24%/ са отменени частично поради нарушения на материалния или процесуалния закон и 9 решения или 7% са отменени частично поради невиновно поведение на съда – представяне на нови доказателства пред

въззивната инстанция, оттегляне или отказ от ИМ, или спогодба пред въззивна инстанция.

През 2010 г. от върналите се 112 броя че 72 от тях са потвърдени изцяло /64%/, 18 решения са отменени изцяло /16%/ поради нарушения на материалния или процесуалния закон, 20 решения /18%/ са отменени частично поради нарушения на материалния или процесуалния закон, и 2 решения са отменени частично поради невиновно поведение на съда – представяне на нови доказателства пред въззивната инстанция.

От преминалите инстанционен контрол през 2013 г. присъди и решения по наказателни дела 155 са потвърдени изцяло /77%/, 35 броя са отменени изцяло /17%/ и 11 са изменени /6%/. През 2012 г. 232 от проверените присъди и решения са потвърдени изцяло /86%/, 27 броя са отменени изцяло /10%/ и 10 са изменени /4%/. През 2011 г. 151 от проверените присъди и решения са потвърдени изцяло /75.5%/, 30 броя са отменени изцяло /15%/ и 19 са изменени /9.5%/. През 2010 г. 103 от проверените присъди и решения са потвърдени изцяло /70%/, 28 броя са отменени изцяло /19%/ и 16 са изменени /11%/.

За 2013 г. няма изцяло отменени от Окръжен съд Търговище и върнати за ново разглеждане НОХД и НЧХД.

От върналите се през 2013 година от инстанционен контрол общо 38 съдебни определения по наказателни дела 30 броя са потвърдени изцяло /79 %/, 6 броя са отменени изцяло /16 %/ и две определения са изменени. За 2012 година инстанционен контрол са преминали общо 50 съдебни определения, като 38 броя са потвърдени изцяло /76 %/, 10 броя са отменени изцяло /20 %/ и две определения са изменени. През 2011 година от върналите се от инстанционен контрол общо 68 съдебни определения 57 броя са потвърдени изцяло /83 %/, 10 броя са отменени изцяло /15 %/ и едно определение е изменено. За 2010 г. общо от 64 съдебни определения 49 броя са потвърдени изцяло /76 %/, 10 броя са отменени изцяло /16 %/ и 5 са изменени /8 %/.

Следва да се отбележи, че една значителна част от отменените и изменени актове са по дела, са образувани по жалби по ЗАНН. Използвам случая да подчертая, че съществуват различия в съдебната практика в страната по НАХД, образувани по жалби по ЗАНН. Продължава наличието и устойчивото прилагане на различни критерии при преценката за степента на същественост на допуснатите в административно наказателното производство нарушения на процесуалните правила, различни подходи относно дефинирането и прилагането на погасяващи отговорността обстоятелства. Продължавам да считам, че са крайно необходими законодателни мерки за изменение на ЗАНН, с оглед попълване на неуредените в него важни процесуални и материално правни въпроси, за които няма изрично препращане към съответните правила в НПК и НК. Излагам горното във връзка с дълбокото ми убеждение, че съдебните институции следва да се произнасят по един и същ начин по идентични казуси, което е трудно постижимо при сега действащата нормативна уредба и противоречива съдебна практика. Уеднаквяване практиката съда по идентични казуси е изключително важно за създаване на усещане на

предвидимост и справедливост в гражданството. Досегашните ми усилия за съвместни съвещания най – вече с Административен съд Търговище не срещнаха разбиране. Отчитайки това като слабост като цяло на съдебните институции в района, ще положа усилия за възобновяване на срещите и съвещанията на съдиите от съдебния район на Окръжен и Административен съд Търговище за обобщаване и анализиране на съдебната практика.

Изложените статистически данни дотук водят до извода, че през четиригодишния период се запазва едно много добро качество на съдебните актове, което е вече трайна тенденция за магистратите от Районен съд Търговище. За тези резултати следва да се отчетат индивидуалните усилия на всеки съдия, задълбочено проучване на все по нарастващия обем задължителна практика на ВКС по чл. 290 от ГПК, провежданите формални и неформални срещи между колегите и обсъждане на въпроси от процесуално и материално правно естество, по които съдебната практика към момента не дава еднозначен отговор.

Средно месечна натовареност.

Натовареността на съдиите в Районен съд Търговище по шат спрямо общо за разглеждане дела през 2013 г. е 23.66 дела месечно, при 27.29 за 2012 г., 29 за 2011 г. и 27.72 за 2010 г.

Натовареност по шат спрямо свършените дела за 2013 г. е 21.73 дела месечно, при 25.21 за 2012 г., 26.89 за 2011 г. и 25.89 за 2010 г.

Действително натоварване по дела за разглеждане – 26.98 за 2013 г., при 28.94 за 2012 г., 31.39 за 2011 г. и 39.91 за 2010 г.

Действително натоварване по свършени дела – 24.78, при 26.73 за 2012 г., 29.08 за 2011 г и 37.28 за 2010 г.

От изложените дотук данни е видно, че въпреки тенденцията през последните няколко години на намаляване на постъплението на дела, както и натовареността по шат, действителното натоварване на съдиите, работещи целогодишно в Районен съд Търговище, не е намаляло чувствително. Това се дължи на посочените по – горе кадрови промени - командировани магистратите безсрочно в по – натоварени съдилища, което до някъде балансира действителната натовареност.

Безспорно много важен показател за правораздавателната дейност на съда са извършваните ежегодни проверки от Окръжен съд Търговище, както и извършените през настоящата година планови проверки от Инспектората към ВСС по образуване, движение и приключване на граждански и наказателни дела.

При извършената проверка на гражданското отделение за периода от 01.01.2013 г. до 31.10.2013 година от Окръжен съд град Търговище е отчетена много добра работа на съдиите по граждански дела. Дадените при предходните проверки препоръки са изпълнение в пълен обем. Отчетено е, че в съда е създадена отлична организация по движение на гражданските дела, в резултат на което е постигната бързина и стриктно спазване на процесуалните срокове.

Констатирано е, че съдебните заседания се насрочват в разумни срокове с отчитане местоживеенето и седалищата на страните. Малък е процента на делата, разгледани извън тримесечния срок, а причините за това преимуществено са обективни и не се дължат на съда. Всички съдебни актове са изготвени в законоустановените срокове, като в много от случаите актовете се изготвят много по – рано от законовия едномесечен срок. Няма спрени дела, по които да са настъпили причини за тяхното възобновяване, което налага извода за периодичност при тяхната проверка. Констатираните пропуски са инцидентни и в рамките на допустимите такива. Подчертано е, че вече е преодоляна практиката за формално разпределение на доказателствената тежест, като изключенията в тази насока са единични. Отчетено е също така, че е намалял броя на делата с отменен ход по същество, както и отменените изцяло съдебни актове. Препоръките имат по – скоро превантивен характер и касаят още по – добра предварителна подготовка по делата във връзка с редовността на исковата молба, процесуалната легитимация на страните, както и за даване на по – конкретни указания за разпределението на доказателствената тежест. Цялостната оценка е за отлична организация и много добра работа на съдиите и служителите.

Извършената проверка от Окръжен съд Търговище по наказателни дела също показва постигнати много добри резултати по отношение организация и движение на делата, спазване изискванията за разпределение чрез случаен подбор, подготовка на делата за съдебно заседание – отлагане, причини, срокове за изготвяне на съдебни актове, отменени такива и върнати дела за доразследване на прокуратурата. Като заключителни констатации в доклада е отразено, че всички показатели по предварителната подготовка, движението и приключването на делата, както и качеството на съдебните актове бележи по – добър резултат. Администрирането от страна на председателя е много добро, като издадените заповеди, регламентиращи изцяло работата на съдиите и служителите, се изпълняват точно и в срок. Общия извод от извършената проверка е отлична работа на съдии и съдебни служители.

Резултатите от извършената в период 17.03.2014 г. до 21.03.2014 г. на основание Заповед № ПП-01-26/13.02.2014 г. на Главен инспектор на Инспектората към ВСС планова проверка в Районен съд гр. Търговище по образуването, движението и приключването на гражданските дела за 2012 г. и 2013 г., са отразени в изричен АКТ. Общите изводи от проверката са, че в съда е създадена много добра организация на административната дейност, която позволява контрол върху образуването, движението и приключване на делата, както и върху цялостната работа на съдебната администрация. Не са констатирани сериозни нарушения по образуването, разпределението, движението и приключването на делата и са изпълнени препоръките от предходната проверка. Всички съдебни книги се водят на електронен и хартиен носител по утвърден образец и съгласно изискванията на ПАРОВАС, а съобщенията, призовките и книгата се изготвят и изпращат своевременно. Дадените препоръки по отношение спазване на срока по чл. 235, ал. 5 от ГПК и

преодоляване причините, налагащи отмяна хода по същество имат по – скоро превантивен характер с оглед констатациите в тази насока.

Подобни са и резултатите от извършената в период 17.03.2014 г. до 21.03.2014 г. на основание Заповед № ПП-01-16/05.03.2014 г. на Главен инспектор на Инспектората към ВСС планова проверка в Районен съд гр. Търговище по образуването, движението и приключването на гражданските дела за 2012 г. и 2013 г. Като изводи от проверката в акта е посочено, че в съда са полагани усилия за установяване на правилна наказателна практика, съответстваща на динамиката на престъпността и за бързо решаване на делата, за правилно и точно приложение на законите в наказателното правораздаване, създадена е много добра организация на работа. В областта на управление е налице стремеж за постигане усъвършенстване и уеднаквяване на процедурите за работа на съда, деловодството и различните служби. Следи се за спазване на времевите стандарти за разглеждане и решаване на делата, а при констатирани проблеми се предприемат необходимите административни мерки за преодоляването им. Не са констатирани нарушения по образуването, разпределението, движението и приключването на делата, а дадените препоръки преимуществено имат превантивен характер.

В изпълнение на препоръките по цитираните актове със Заповед № 132/21.05.2014 г. на Председателя на съда на 28.05.2014 г. бе свикано общо събрание на съдиите в РС Търговище, на което бяха обсъдени резултатите от извършените проверки и дадените препоръки, като бяха взети решения за изпълнението им и отстраняване на пропуските.

През 2010 г. съдът се включи в проект „Правосъдие близо до хората“, осъществяван от НПО мрежа за гражданско наблюдение на съда с подкрепата на ВСС. В изпълнение на проекта Районен съд Търговище бе обект на гражданско наблюдение, по време на което в рамките на три месеца наблюдатели от НПО следяха процесите по 30 дела. В резултат се наложиха изводите, че съдът работи при стриктно спазване на действащото законодателство и без противоречия в съдебната практика. По време на заседания съдът указва на страните техните права и последиците от неизпълнение на задълженията им. Осигурена е равнопоставеност на уязвимите групи при участието им като страни в делата. Отчетено е и добро ниво на прозрачност и публичност за дейността на съда. Районен съд Търговище получи обща много добра оценка и грамота с благодарност за приноса в развитието на съдебната система на местно ниво и партньорство между съда и гражданския сектор.

Като слабост в работата на съда, а и в личен план в качеството си на административен ръководител, отчитам липсата на разработена медийна стратегия, създаваща повече откритост и прозрачност в работата на съда. Действително в съдебния район до настоящия момент няма поставени на разглеждане дела със значим обществен или медиен интерес. Това обаче не е пречка да се положат усилия за информиране чрез медиите на обществото за същността на съда като институция и неговите функции, да се популяризират

добрите постижения на съда по отношение срочност и качество на разглеждане на делата, и по този да се повиши общественото доверие в институцията.

3.4. Сграден фонд и техническа обезпеченост. Информационни технологии.

Търговишки районен съд се помещава на първи и четвърти етаж в сградата на Съдебната палата и като цяло работните помещения задоволяват нуждите на съда. Създадената организация и графици осигуряват нормално протичане на всички съдебни заседания в наличните три съдебни зали. Четвъртата съдебна зала през 2012 г. бе преустроена в „Адвокатска стая“, свързана със служба „Деловодство“. Неколкократно бяха правени предложения до АК гр. Търговище за осигуряване в адвокатската стая достъп до деловодната система „САС - съдебно деловодство“, което още повече ще облекчи както работата на адвокатите, така и тази на съдебните деловодители. За съжаление към момента ръководството на АК гр. Търговище не е направило необходимото и не е осигурило една или две компютърни конфигурации за свързване със софтуера на съда.

Единствения по сериозен проблем е с помещението на служба „Деловодство“, което няма необходимите размери за нормална работа на съдебните служители и не може да се обособи информационен център за обслужване на гражданите. Като се имат предвид възможностите на Съдебната палата, където освен Районен съд се помещават Окръжен съд, Административен съд, Окръжна и Районна прокуратура, единствената възможност за разрешаване на този проблем е преместването на службите към Агенцията по вписвания в самостоятелна сграда, което не е от компетенциите на съдебните институции. Към настоящия момент Агенцията по вписвания извършва основен ремонт на предоставените им помещения в друго крило на сградата на съдебната палата и предстои преместване на всички нейни служби. Освобождаване на заетите от Службата помещения, предоставени на Районен съд Търговище, ще даде възможност за обособяване информационен център за обслужване на гражданите, или така наречения фронт-офис, където на едно място да се обслужват бързо и компетентно граждани и адвокати, да се правят всички справки по движението на текущи делата, както и за влезлите в сила и архивни дела.

Друг, съществуващ от години много сериозен проблем, е отоплителната инсталация на цялата Съдебна палата. Действащата към момента стара парна инсталация е в изключително лошо състояние, като на практика изисква инсталирането на изцяло нова такава. Това налага допълнително отопление на ток и води до допълнителни неоправдани разходи.

В Районен съд Търговище всички съдии, служители и съдебни зали разполагат с персонални компютри и три сървъра, свързани в локална мрежа.

В съда от години работят две копирни машини - мрежови принтери, разположени на първия етаж в служба „Деловодство“ и на четвъртия етаж при съдии и съдебни секретари.

В една от съдебните зали е инсталирана звукозаписна система за запис на разглежданите дела в изпълнение изискванията на ГПК, което улеснява в голяма степен съдиите и съдебните секретари при изготвяне на протоколите от съдебни заседания и свежда до минимум вероятността от пропуски и грешки.

През 2013 година значително беше обновена техниката с която работят съдиите и съдебната администрация. Бяха подменени всички стари монитори, а на една значителна част от съдии и служители и компютрите. Закупен бе документен скенер от висок клас, на който се сканират постъпващи в съда книжа по образуваните дела. Това позволява същите да се присъединяват към електронните папки на делата в деловодната програма "САС". Бяха отпуснати средства от ВСС за закупуването на копирна машина - мрежов принтер, с който в значителна степен се оптимизира и улесни работата в служба „Архив“.

Все пак голяма част от компютърните конфигурации са в експлоатация вече повече от десет години, морално и технически са остарели и подлежат на подмяна. Новите версии на програмните продукти изискват по – мощни компютри и нови операционни системи, което обуславя предприемане на стъпки към обновяване на компютърната техника.

През 2013 г. в Бюро "Съдимост" отново бе сменена базата на ГРАО. В Съдебно изпълнителна служба беше внедрена последната версия на програмен продукт "Съдебно изпълнителна система" (JES), разработена от ЕТ „Темида 2000“, като за това беше внедрен нов сървър и две работни станции (работещи под WIN 7). Работещият в съда програмен продукт САС "Съдебно деловодство" бе ъпгрейдван четири пъти, с което се увеличиха значително възможностите на деловодната програма, включително и е създадена възможност за безкасово плащане на място в съда чрез ПОС – терминали. Използва се и модул „Съдебни заседатели“, чрез който по електронен път се определят съдебните заседатели, участващи в делата. Съвместно с Окръжен съд са направени постъпки пред ВСС за закупуване на модул „Призовкари“ на САС във връзка със създаването на обща служба „Връчване на призовки и съдебни книжа“.

Редовно се поддържа абонамента на Правно информационна система "Апис". За обслужване на счетоводната дейност работи централизирана счетоводна система "Конто", която се обновява централно.

С цел подобряване управлението и работата на съда се създаде програмно - технически комплекс за обезпечаване на ИНТРАНЕТ страница на съда. В нея се публикуват: заповеди на Административния ръководител, Вътрешни правила, Решения на ВСС, графици, писма и други документи, касаещи дейността на съдиите и съдебните служители. Със Заповед на Административния ръководител е регламентирано, че публикуваните на ИНТРАНЕТ страница документи, са сведени до знанието на всички съдии и съдебни служители. Така едновременно се постига по – голяма степен на прозрачност при управлението на съда и се икономисват средства.

4. Цели за развитието на Районен съд Търговище и мерки за постигането им.

Съобразявайки изложеното дотук относно състоянието, достиженията и проблемите в дейността на Районен съд Търговище мога да очертая няколко основни цели за развитието на съда:

1. Повишаване качеството на правораздаване при запазване на достигната бързина и срочност на разглеждане на делата.

За изпълнение на тази цел във всички случаи следва да се предприемат мерки за повишаване квалификацията и компетентността на съдиите и съдебните служители чрез:

1.1. Изготвяне на ежегодни планове за обучение съдиите и съдебните служители, съобразени с индивидуалните потребности и графици за обучения на Националния институт на правосъдието;

1.2. Привличане на лектори от Националния институт на правосъдието за провеждане на регионални обучения;

1.3. По отношение на служителите следва да бъде допълнително насърчавано и мотивирано участието в семинари, организирани от Националния институт на правосъдието и да се въведе задължително начално обучение след постъпване на работа. Въвеждане на индивидуални учебни планове на всеки служител, съобразени със спецификата на работата и конкретните нужди;

1.4. Провеждане на обучения на съдебните служители в областта на информационните технологии, с оглед все по – интензивното им навлизане и използване в съдилищата. Това може да се постигне както чрез периодични вътрешни обучения от системния администратор на съда, така и с привличане на външни лектори, примерно от „Информационно обслужване” АД гр. Варна;

1.5. Полагане на усилия за преустановяване постановяването на противоречащи си и взаимно изключващи се съдебни актове по идентични казуси. Това в изключителна степен рефлектира върху доверието към съда и създава усещане за субективизъм. Преустановяването на тази порочна практика може да се осъществи чрез провеждане на планирани общи събрания в съда, както и инициране на периодични съвместни срещи между колегите от районните съдилища и Окръжен и Административен съд за анализиране и обобщаване на практиката;

1.5. Провеждане на периодични общи събрания на съда за обобщаване и анализиране на резултатите от въззивния и касационен контрол и най – вече причините за отмяна на съдебните актове и връщане на делата за ново разглеждане от друг състав. На тези събрания следва да се обсъждат и въпроса за върнатите от горни инстанции дела заради нередовност при администриране на постъпилите жалби;

2. Достигането на европейски стандарти по отношение обслужването на гражданите и страните по делата. Изпълнението на тази цел е в зависимост

както от инициативата на ръководството на съда, така и от външни фактори. Като мерки за изпълнението и предвиждам:

2.1. Провеждане на периодични обучения на съдебните служители по административно обслужване на граждани;

2.2. Обособяване информационен център на съда за комплексно обслужване на гражданите и страните по дела, където на едно място да се обслужват бързо и компетентно граждани и адвокати, да се правят всички справки по движението на текущи делата, както и за влезлите в сила и архивни дела. Изпълнението на тази мярка до голяма степен зависи от своевременното преместване на Службата по вписвания от заетите помещения, както и от възможността за осигуряване на бюджетни средства за изграждането му;

2.3. Създаване на пълни електронни досиета на образуваните дела, за което дава техническа възможност използваната деловодна програма „САС“. От началото на 2013 г. в съда задължително се въвеждат чрез осигурения високотехнологичен скенер първоначално постъпилите документи по образувани дела, както и последващите такива. Въвеждат се и всички актове на съда по движението на делото и неговото приключване със съдебен акт по същество. Съвсем отскоро успяхме да убедим Районна прокуратура да предоставя на електронен носител всички прокурорски актове, по които се образуват дела, каквато възможност изрично е регламентирана в чл. 360, ал. 1 от Закона за съдебната власт. Това ще даде възможност за по - пълно окомплектоване на електронна папка дело в система „Съдебно деловодство“ и по наказателни дела. През м. май 2014 г., по инициатива на Председателя на Апелативен съд, Районен съд Търговище се включи в изградения Електронен портал на съдилищата в Апелативен район Варна за отдалечен достъп. Електронният портал има за цел да осигури бърз и лесен Интернет достъп за регистрираните потребители до информация за делата в съдилищата. За да бъде този достъп пълноценен, следва електронната папка дело да бъде попълнена с всички документи, които съществуват в оригиналното дело на хартиен носител. Изпълнението в пълен обем на тази мярка ще е способства за засилване на общественото доверие, повишаване на прозрачността в работата на съда, стъпка към Електронното правосъдие.

2.3. Предприемане на поэтапни мерки за обновяване на компютърната техника, и най - вече на безвъзвратно морално и технически остарелите компютърните конфигурации. Същите не могат да поддържат новите версии на програмните продукти и новите операционни системи, което е пречка и за изпълнение на горната мярка. Това отново зависи и от наличието на бюджетни средства, необходимостта от които ще се опитаме да защитим пред бюджетната комисия на ВСС.

3. Повишаване общественото доверие към съда като институция, която в работата си е подчинена единствено на принципа на върховенството на закона. Разбира се изпълнението на тази цел е в пряка взаимовръзка с реализирането на мерките и изпълнение на останалите основни цели. Както вече бе посочено, като слабост на съда отчитам липсата на медийна политика и стратегия, като

основно средство за преодоляване на изключително ниското доверие към съдебната система. Предвид на това е необходимо Районен съд да изгради дългосрочен план за медийна стратегия и средства за комуникация с медиите. Като подходящи мерки предвиждам:

3.1. Представяне на пресконференции пред местните медии на годишните отчети на съда;

3.2. Провеждане на периодични срещи с представителите на медиите за информирането им за състоянието на съда, проблемите и достиженията му;

3.3. Изготвяне на прессъобщения по дела с висок обществен и медиен интерес, при спазване на изискванията за защита на личните данни;

3.4. За изпълнение на посочените мерки е необходимо провеждането на адекватно обучение на определени за целта съдии и служители;

3.5. Модернизирани и постоянно обновяване интернет страницата на съда, с оглед въвеждането на електронно правосъдие, в каквато връзка е и изготвената от Министерство на правосъдието Концепция за електронно правосъдие. Интернет страницата на съда следва да популяризира работата на съда, да предоставя максимално широка информация относно нормативна уредба, тарифи, графици, служби, действащи вътрешни правила в съда, като по този начин улеснява гражданите в контактите им със съдебните институции. Освен това същата следва да създава условия за отдалечен достъп на страниците по делата и адвокатите, което от своя страна ще доведе и до облекчаване работата на съдебните служители и намаляване разходите за издръжка на съда.

3.6. За подобряване общественото доверие в съда са важни и контактите с държавни органи, институции и организации, които предвид функциите и дейността си, активно взаимодействат със съда. Такива са прокуратурата, адвокатурата, неправителствените организации. Районен съд Търговище има добри контакти с прокуратурата и адвокатската колегия и към момента, но е необходимо провеждането на планирани периодични срещи с представители на тези институции и организации. Това може да стане под различни форми – семинари, обучения, работни срещи, съвместно кандидатстване за участие в проекти със специфична насоченост.

5. Заключение.

Уважаеми членове на Висшия съдебен съвет, настоящото изложение по никакъв начин не претендира за изчерпателност и всеобхватност. Постарал съм се да очертая основните рамки на визията ми за дейността на Районен съд Търговище през следващите пет години, в случай, че ми гласувате това доверие. Личното ми убеждение е, без да прехвърлям отговорност, че поставените цели могат да бъдат постигнати само с обединените усилия на колегите съдии и съдебните служители. Уверявам ВИ, че и занапред ще продължа да работя в защита на доброто име на поверената ми институция, в защита на законните права и интереси на гражданите, за достигане на европейски стандарти за независимост, ефективност, прозрачност на съдебната власт, която в работата си е подчинена единствено на принципа на върховенството на закона.

18.06.2014 г.
Гр. Търговище

С уважение :
/Пламен Драганов/

